

Anne Ring Petersens tale ved åbningen af Olav Christopher Jenssen: Panorama Kunsthallen Brandts

Petersen, Anne Ring

Publication date:
2009

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Petersen, A. R. (2009, jun. 23). Anne Ring Petersens tale ved åbningen af Olav Christopher Jenssen: Panorama Kunsthallen Brandts. <http://brandts.dk/page.asp?objectid=1033&zcs=3>

Anne Ring Petersens tale ved åbningen af

Olav Christopher Jenssen: *Panorama*

Kunsthallen Brandts, 12. Juni 2009

Kunstnere husker man som regel på deres værker, ikke deres ansigt. Når en kunstinteresseret dansker hører navnet P.S. Krøyer, kan han eller hun for sit indre blik se Krøyers yndefulde hvidklædte kvinder spadserende i den blå time langs Skagen Strand. På tilsvarende vis kan Per Kirkebys navn kalde minder om farvemættede naturforbundne abstraktioner frem fra erindringen. Hvad den enkelte ser for sig, kan være bestemt af flere forskellige ting, fx af hvilke af kunstnerens værker, der har fået ikonstatus i kunsthistorien og i medierne, eller af ens personlige erindringer om intense møder med bestemte kunstværker.

Da jeg fik den ærefulde invitation til at tale ved åbningen af Olav Christopher Jenssens udstilling *Panorama*, så jeg straks ét bestemt billede for mit indre blik. Det var et maleri, der havde brændt sig ind i min hukommelse for efterhånden tolv år siden. Jeg var dengang dagbladsanmelder og havde fået den attraktive opgave at anmelde hans uforglemmelige udstilling *Vongole* i Malmö Konsthall. Et kontrolcheck af udstillingskataloget afslørede imidlertid en erindringsforskydning. Hukommelsen er som bekendt altid selektiv, og det jeg huskede som ét eneste uforglemmeligt maleri, var i virkeligheden en hel serie. Det burde jeg selvfølgelig have sagt mig selv, før jeg slog det op – vel vidende at Olav Christopher Jenssen både dengang og nu arbejder i serier og gerne i monumentale formater.

Serien i Malmö Konsthall bar titlen *Since We All Came from the Same Place* (1994). Den bestod af storladne malerier uden figurer og egentligt motiv. Så hvorvidt titlens ”vi alle” skulle forstås bogstaveligt – som de udstillede malerier – eller metaforisk – som en henvisning til ’alle menneskers’ fælles eksistentielle vilkår – var overladt til beskuerens fortolkning. I hvert billedes midte var der i den ibenholtssorte maling der dækkede hele lærredet, indridset en uregelmæssig oval, der syntes at indramme et ukendt dyb. Omkring ovalen var der i samme håndtegnede stil ridset flere ovaler, der bredte sig som de tilvoksende årringe i en træstamme eller de ringe, som breder sig i en stille vandoverflade, når man har

kastet en sten. Helt afgørende for maleriernes virkning var, at ringene ikke blev bremset af billedets kant, men syntes at fortsætte deres bevægelse ud over kanten, som om maleriet havde en auratisk udstråling af energi, en synlig og mærkbar indvirkning på verden omkring sig.

Men hvorfor nu denne afstikker tilbage i Olav Christopher Jenssens produktion? Udstillingen i Kunsthallen Brandts viser jo nye værker, og desuden er Jenssens navn om noget forbundet med udtryksmæssig pluralisme. Så, burde man ikke i stedet gå ud fra, at kunstneren har bevæget sig helt andre steder hen, og at serien *Since We All Came from the Same Place* er et tilbagelagt stadium?

Til det må jeg svare: både ja og nej. Når jeg forbinder Jenssens navn med ét bestemt maleri - min erindrings private ikon - er det misvisende, for så vidt som noget af det mest karakteristiske ved Jenssens arbejdsmetode faktisk er forandringen: Utrætteligt afprøver han nye former, stiltræk og teknikker.

Når jeg alligevel tillader mig at dvæle ved erindringen om *Since We All Came from the Same Place* hænger det sammen med årsagen til at jeg finder serien mindeværdig: Serien var æstetisk betagende – uforglemmelig, som jeg sagde før – ikke kun fordi malerierne var fundamentalt smukke, men også fordi de gav beskueren indtryk af at noget endnu udefineret og ubeskrevet var i færd med at dukke frem fra det ukendte dyb på billedfladen. *Samtidig* tydeliggjorde malerierne, at når noget nyt bliver til, er det aldrig en isoleret begivenhed, men en *ekspansiv* begivenhed, hvis virkninger kan sprede sig til den omgivende verden. Kort sagt, *Since We All Came from the Same Place* var en skabelsesberetning – en for mig at se uhyre præcis fortolkning af fænomenet *skabelse* i både eksistentiel og malerisk forstand. Set i lyset af Jenssens stadige udtryksforvandlinger, må det da stå klart at skabelse er et gennemgående anliggende for Jenssen. Hans kunst kredser om maleriet som en skabende akt, og hans arbejde former sig som en stadig udforskning af mediets uprøvede muligheder.

Af samme årsag er Olav Christopher Jenssen svær at sætte i bås, sådan som kunsthistorikere ellers har for vane. Han har for længst arbejdet sig igennem såvel det figurative udtryk som modernismens nonfigurative arv. Han er en

grænsegænger, der arbejder på overgangen mellem abstraktion og figuration. Det betyder, at hans malerier kan minde en på noget man kender fra den synlige verden – gerne noget organisk sat under mikroskop eller noget landskabeligt. Men formerne bliver sjældent til genkendelige figurer eller læsbare tegn. De forbliver gerne rent optiske elementer. Ofte er de ikke engang former, men noget mere uartikuleret eller amorft: plamager, strukturer eller rent stoflige overfladeteksturer.

I nogle af de nye malerier på udstillingen *Panorama* er de organiske former blevet afløst af krystallinske former. Der optræder hvide uregelmæssige polygoner, som er på nippet til at danne 'figurer', men som ved nærmere eftersyn ikke desto mindre modsætter sig enhver identifikation. Denne virkning forstærkes af, at deres hvidhed får dem til at fremtræde som udsparede felter, dvs. som en slags mellemrum eller bortskæringer, der nok gemmer på latente muligheder, men som så at sige ikke er 'trådt i karakter' endnu.

Mellemrummene mellem formerne har i det hele taget en vigtig funktion i de nye malerier – også det er typisk for Jenssen. De hvide mellemrum fungerer som en baggrund eller en 'grund' med en særlig funktion og betydning: De fungerer som den 'grund' uden hvilken de farvede former slet ikke ville være været synlige og leve deres nuværende liv på fladen, men også som former i sig selv; de fremtræder som tomrum med fylde eller som mellemrum med tilstrækkelig visuel prægnans til at fremtvinge en rolleombytning og trænge de farvede elementer tilbage som 'grund' eller 'rum' og selv hævde sig som billedets sande 'figurer'. Undersøgelsen af spændingsforholdet mellem 'figur' og 'grund' var egentlig et anliggende for modernismens abstrakte malere, men Jenssen har taget temaet op og følger med de hvide udsparinger og deres formmæssige kompleksitet nogle interessante nye dimensioner til.

Hvad Olav Christopher Jenssen har fat i, er selve det fundament billeder opstår af. Han udforsker maleriets underliggende lag, hvor alle billeder begynder. Det er et lag der er mere basalt end figurationen, et lag hvor det genkendelige har sit udspring, men kun er til stede som mulighed. Det er netop denne udforskning af

det grundlæggende i maleriets motivdannelse, der synes at slå bro fra *Since We All Came from the Same Place* til de nye malerier.

Der er dog også et andet træk, som springer i øjnene i de nye krystallinske malerier med de hårdt optrukne konturer. Selvom udstillingens titel *Panorama* inviterer en til at lede efter det, møder man hverken ubrudte rundhorisonter eller vidtstrakte landskaber. Ikke desto mindre synes kunstnerens opmærksomhed at have forskudt sig fra det maleriske og stoflige til det rumlige i billedet. Selvom Jenssen er svær at sætte i bås, er denne interesse for det rumlige i maleriet noget som forbinder ham med en af de bredere strømninger i det aktuelle maleri.

Inden for maleriet foregår der i disse år en lang række forsøg på at udvide maleriet som vi kender det fra det 'klassiske' staffelimaleri, ikke mindst hvad angår maleriets rumlige udtryk. Bestræbelserne ses tydeligst der, hvor maleriet har bevæget sig ud i det fysiske rum efter at være blevet fusioneret med medier som er plastisk og rumligt forskellige fra det selv - typisk skulptur, objekt eller installation. Men også inden for staffelimaleriet foregår der interessante eksperimenter med billedrummet under indtryk af de måder at fremstille rum på, som er udviklet i computermediet med dets tilsyneladende uudtømmelige muligheder for billedbehandling og -manipulation. Selvom Jenssen ikke som fx tyske Torben Giehler eller danske Ferdinand Alm Krag er optaget af at udforske den digitale billedverdens rumligheder i deres egen ret, kan nogle af hans nye malerier godt give associationer til digitale landskaber på grund af maleriernes grafiske præg, deres lysende palet af stærke rosa, lilla, gule, grønne og turkise farvetoner og, ikke mindst, deres forunderlige løsrivelse fra tyngdekraften og den fysiske virkelighed.

Olav Christopher Jenssens nye malerier synes således stadig at komme 'fra det samme sted' - som en naturlig fortsættelse af et livslangt projekt, der består i en slags malerisk grundforskning. Samtidig tager de også pejling af noget nyt og stiller beskueren over for nye udfordringer. Derfor må man bruge lidt tid på at orientere sig i de nye malerier. Men når man først har fundet fodfæste, åbner der sig nye og spændende verdener.